

Početak devedesetih godina 20. vijeka nekoliko finskih opština je počelo da ulaže u sisteme grijanja na biomasu za opštinske zgrade, kao što su škole i domovi za starije osobe (<1MW). Istovremeno su poljoprivrednici pokrenuli novi oblik ruralnog preduzetništva, tzv. " preduzetništvo grijanja". To znači da su potrošače snabdijevali toplotom proizvedenom iz šumske biomase. Način rada je takav da je preduzetnik uglavnom odgovoran za grijanje opštinskih zgrada i snabdijevanje biomasom.

Preduzetnik ili preduzeće za grijanje je samostalni preduzetnik, zadruga, kompanija sa ograničenom odgovornošću ili konzorcijum koji radi na održavanju toplane i prodaje toplotu. Preduzeće za grijanje obično djeluje lokalno, a glavno gorivo je drvna biomasa. Gorivo potiče iz vlastitih šuma preduzetnika ili šuma lokalnih vlasnika ili šuma u vlasništvu drvoprerađivačke industrije. Preduzetnik za grijanje upravlja toplanom i zarađuje prihod na osnovu količine proizvedene toplote.

Opštine imaju glavnu ulogu u osnivanju preduzeća za grijanje, jer posjeduju javne zgrade, kao što su škole i domovi za starije osobe, kojima je potrebno grijanje. Opštine mogu da kupe ove usluge od lokalnih preduzetnika. Na taj način novac koji se prethodno trošio na grijanje sad cirkuliše lokalno, promoviše se lokalna privreda i povećava iznos lokalno oporezivih prihoda. Prilikom izbora oblika preduzetništva grijanja, mora se voditi računa o veličini zgrade koja se zagrijava i potrebnim investicijama.

Najčešći koncept je onaj u kojem su 1-3 preduzetnika odgovorna za grijanje lokalnih objekata. U takvim slučajevima, kapacitet toplana je obično 50-500 kWth. Preduzetnici za grijanje su obično poljoprivrednici koji posjeduju šume. U malim postrojenjima kojim upravljaju preduzetnici za grijanje glavno gorivo je obično drvna sječka. Većinom postrojenja u Finskoj upravlja jedan preduzetnik, a tipična proizvodnja kotla iznosi 75-370 kW.

Postoje i konzorcijumi preduzetnika sa po 2-4 člana. Većina postrojenja su školske zgrade, a tipična proizvodnja kotla iznosi 60-300 kWh. U ovim postrojenjima više od 50% drvnog goriva je proizvedeno iz vlastitih šuma, vlastitom opremom.

A deliverable of Heat Wisely, public awareness raising project on biomass-based heating in the Western Balkans

Samo u malom broju postrojenja grijanje organizuju kompanije sa ograničenom odgovornošću koje su investirale u opremu za nabavku drveta ili kotlovnice.

U zadrugama za grijanje način rada je takav da vlasnici šuma sarađuju u nabavci i isporuci goriva u prostorije kupca. Članovi zadruge takođe zarađuju putem kamate koja se plaća na uloženi kapital i prihoda od ulaganja koje isplaćuje zadruga. Rješenje tipa zadruge je prikladno kad se radi o objektima za grijanje većim od jedne zgrade, na primjer okružnim toplanama.

Izvor: Preduzetništvo grijanja na bazi biomase u Finskoj—E. Alakangas, VTT.

A deliverable of Heat Wisely, public awareness raising project on biomass-based heating in the Western Balkans

